

таквог родитеља као противника и чак ако он и говори истину, што је у гневу немогуће, сам тон гласа и израз гневног лица затвара срце детета.

Поука – то дира човеково срце, а не сме се дотаћи срце руком намазаном бибером, она неће ништа постићи, сем боли. Поставља се питање – да ли је потребно кажњавати дете? Потребно је у том случају ако је оно учинило нешто зло. Ако је само погрешило, треба га другарски опоменути - тако ће најбрже пожелети да поправи грешку.

Казна треба да буде разумна, а гневан човек је и сам неразуман. Зато се не сме кажњавати у стању гнева. Казна је лечење, а овде се ради о прекиду својих осећања, при томе казна не треба да буде понављање тога да је дете глупан, не прича о његовом животу с архивским подацима, где је све погрешило протекле године, већ кратка казна, да би запамтило, нпр. лишити дете неке разоноде или задовољства.

Може се и физички казнити, али уз савршено смирење. Али то

су, да тако кажем, помоћна средства. Васпитање тражи друго: спокојно објаснити детету последице његових грехова и непослушања. Треба, да би дете разумело, њему приближити непослушање и како се оно последично може лоше и тешко одразити на његов живот.

Сваки грех је самоизражавање сопствене малодушности.

Лаж и обмана су греси против вере, која се јавља као Откровење Највише Истине и једно од својства Божанског.

Блуд је грех против наде, који доводи човека у стање безвољног паралистика, гаси светло душе и прекрива је непрозирним мраком. Разврат је смрт духа, пре смрти тела.

Гнев је грех против љубави. Препуштајући се гневу човек убија свог брата у срцу. Гнев је зверска жеља – оборити плен на земљу и наситити се његове крви.

Гордост је извор свих грехова. Она човека лишавља Божје благодати, лишавља га покајања и од њега ствара демоноподобну суштину.

Када увидиш да многи жудно траже своју срећу у чулним добрима и чулним задовољствима, у благостању (уживању), у раскоши и сматрају то за мудрост, када схватиш да многи ради своје земаљске среће користе сваку лаж и сваку обману, да заступају мржњу, осветољубивост и друге страсти, а одрицање од уживања у чулним задовољствима сматрају за глупост, тада треба да добро урежеш у срце своје и говориш, као што су учили апостоли: "Ми хришћани треба да живимо по закону Христовом (Гал. 6,2), а закон Христов захтева да распнемо своје тело са страстима и жељама (Гал. 5, 24), одбацимо лаж и говоримо истину (Еф. 4,25), да сваку освету препустимо Господу Богу који је рекао: "Моја је освета, ја ћу вратити" (Рим. 12,19).

игуман Сава Псковско-Печерски

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ВАСКРСЕЊЕ

ДЕСЕТА НЕДЕЉА ПО ДУХОВИМА

Мт. 17, 14 - 23, зач. 72; Јн. 15, 17 - 16,2, зач. 52.

1Кор. 4, 9 - 16, зач. 131; 2Тим. 2, 1 - 10, зач. 292.

свети великомученик Пантелејмон

архимандрит Рафаил (Карелин) ЧЕТИРИ ЗМИЈЕ У ЧОВЕКОВОМ СРЦУ

Ако се људски греси распореде по одређеној хијерархијској лествици, онда се, ја мислим, може сачинити следећа лествица која води у ад.

Извор, почетак и демонска енергија сваког греха је гордост. Гордост је универзални грех. Чак ни Свети не могу да се потпуно избаве од ње. Без обзира на велико смирење задобијено у духовној борби, у душама Светих остају тамне мрље гордости, као некакве флексе на белој одећи.

Гордост – "грех свих грехова." Грех је као када би црно сунце ада, исијавало таму и метафизичку хладноћу. Зато се нећемо зауставити на гордости - она је истовремено почетак и крај, дно и врх погубељи. Гордост је химна коју грешници певају сатани, а грех је сатански празник у коме учествују грешници.

Сада ћемо прећи на лествицу грехова.

Најраспрострањенијим од свих грехова у садашње време је лаж. Лаж прожима сав друштво-

ни, породични, лични живот човека, као што вода прожима сунђер уроњен у њу. Поздрављање, опраштање, погледи, осмеси - све је прожето лицемерјем, све је мртва форма, плашт под кога хоће да се сакрије човек. Он себи не дозвољава раскош - бити искрен, зато је и изгубио потребу да буде искрен.

Истину савремени човек сматра инфантилношћу - том хроничном болешћу, која се назива глупост. Најчешће човек сматра да људи говоре истину зато што немају довољно памети да слажу. На лаж је савремени човек навикао исто тако као на тамницу дете рођено међу њеним зидинама. Човек се адаптирао на лаж тако да већ и не осећа њен смрад. Лажов моделира свој свет са његовом псеудореалношћу и као да увлачи друге у тај непостојећи свет. За разлику од уметничке, фантазија је овде хладна творевина разума – фантазера и фокусника који хоће да изигра као свог противника саму истину.

Срце је дубље од разума, оно

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

не може да саставља и одржава у памети сложену слику, смишљену разумом лажи. Зато лаж раздваја ум од срца. Осим тога у човеку постоји глас вечите истине – савест, која може донети неспокојство при свом неочекиваном буђењу.

Зато човек обмањује своју сопствену савест да лаж није зло, да ако би људи говорили истину, они би константно траумирали један другог. Између ума и срца се прекида веза, разум делује за себе, а дух одлази у дубину срца и као да се тамо спава. Делују у људској души страсти, али то није срце у духовном смислу већ нека периферија, предворје срца, као што у мистичној литератури понекад употребљавају реч „поднебесје“ за разлику од неба.

Код савременог човека савест подсећа на болесника који постоји али не живи. Као да није хитроуман лажов, он ипак упада у своје лажи као лопов у време пљачке. Зато, обмањујући друге, он губи осећај људског достојанства. Но, најстрашнија је мистична страна лажи. Суштина хришћанства је љубав према Богу и човеку, а љубав је глас срца.

Када човек лаже човека, то значи да га сматра недостојним истине, а без уважавања човека је немогућа љубав. Навикнут да лаже човека, лажов ће лагати и Бога. На тај начин лажов се отуђује и од Бога и од људи, према Богу, ако је он верујући, односи се прагматично, а према људима - страсно или без разлике. Хришћанство је општење ограничене људске личности са

безграничном личношћу Бога. А лажов губи себе као личност, он постаје разоритељ личности.

Борба против лажи је борба за слободу у Христу, од ропске зависности од света, од његових обичаја и правила, од његове оцене (процене) добра и зла, од тираније безбожног колективизма над личношћу - а то свет не опрашта.

Други грех је блуд. То је удица са насађеним црвом у рукама риболовца - ђавола. Риба хоће да поједе мамац и улови се. Лаж убија човека као природно створење, а блуд је растакање тела. Блудник осећа смрад који се шири од његовог сопственог тела.

Тај грех му не доноси срећу, он са некаквом острвљеношћу зарива сопствену душу у блато. Блуд и разврат – то је подсмевање богоподобности човека.

Антихришћанске силе свесно желе да униште личност и да замене богоподобност свињоподобношћу – у то се може уверити свако ко укључи телевизор или прелиста часопис.

Пре много година један црквени јерарх је рекао да би у наше време Христос изабрао Јуду из редова новинара. Разуме се да ја не говорим о свима, већ о онима који разлажу (уништавају) природу народа, не схватајући да тиме постају духовни разоритељи и сопствене деце.

Трећи по реду грех је гнев и раздражљивост који се све чешће појављују у међуљудским односима. Људи се стално срећу са лажи и неправдом. Блуд не може постати достојна алтернатива среће.

Код савременог човека нараста осећај раздражљивости, али против кога –човек сам то тешко разуме. Тај унутрашњи несклад, ту накупљену енергију протеста, која прелази у злобу према људима, он

Када разгневлен добије отпор од јачег он се брзо нормализује. Али још је чешће друго - када гневном нешто објашњавају он као пијан, не разуме и још више

Однос наш према Христу, Веснику Радосне Вести, одређује математички прецизно све друге наше односе према свима и свему.

Док је Христос рекао: Без мене не можете ништа чинити, јеретички свет на стотине начина изразио је ову мисао: Без Христа можемо све чинити. Цела модерна култура јесте пркос Христу. Све модерне науке јесу у такмичењу, која ће јаче ударити по науци Христовој. То је бунт вулгарних слушкиња против госпође своје - бунт светских наука против небесне науке Христове. Али се сав тај бунт завршује у наше дане оним што је писано, и то у небивалој мери и јасноћи: Кад се грађаху мудри, полудјеше. (Рим. 1, 22.)

Заиста не зна се где је већа лудост модерног света, отпалог од Христа: да ли у личном животу појединаца, или у браку; да ли у школи или у политици; да ли у економском уређењу или у законским прописима; да ли у рату или у миру. Свуда је дошло до пуног израза ово двоје: вулгарност и бруталност. И где год је Христос више одсутан, ту је већа вулгарност и бруталност. Лаж и насиље у пуном триумфу.

свети владика Николај

расипа на својим колегама на послу, посебно према потчињенима; он се растерећује на својој породици.

Понекад гнев долази до тога да он изговара увредљиве речи против ствари и предмета. Гнев је вид привременог безумља и човек у гневу личи на безумника, поцрвенело лице, избечене очи, промењен глас, пена на уста. Чини му се да је други човек узрок свих његових зала и неуспеха. Преподобни Теодор Студит је рекао: “Гнев - то је дивље лице општежитија.”

Некад се човек удара по глави, као што шкорпион удара по својој глави отровним репом. Најчешће је гнев усмерен не против кривих, већ против незаштићених.

се разгневи.

Неки гнев оправдавају тиме да они кажњавањем своју децу васпитавају. Али, ако се сетимо сопственог детињства видимо да гнев родитеља никад није поправљао наше понашање и није у нама изазивао жељу да будемо бољи, он је само отуђивао од родитеља и гушио жељу да за њих учинимо нешто добро. У Библији је написано: “Гнев не чини правду”.

Гнев је знак гордости и самољубља, тј. сопствене болести. Код родитеља самољубље говори да дете није могло да послуша “такву величину” као што су они, и да оцени добро које су они учинили за њега. Раздражљив тон је тон ђавола, зато дете сматра